

Fruita d'un altre hort

D'on procedeix la fruita que trobem als nostres mercats? Catalunya i el País Valencià assisteixen amb certa indiferència a la substitució de la fruita autòctona per l'estrangera. Els preus més baixos i uns controls més laxos inviten els grans operadors a importar fruita de Xile, l'Argentina o Egipte.

El boicot a productes catalans va fer córrer rius de tinta el passat Nadal. Polítics de tots colors van fer bandera d'aquesta delicada situació, i a Madrid –i per descomptat a Barcelona– tothom va brindar (almenys quan els feien la foto) amb cava català. Tot i això, la venda de cava de les grans firmes se'n va ressentir. Doncs bé, saben quant s'han reduït les vendes de fruita catalana sense que hagi calgut cap boicot? Els resultats esgarripen. A Mercabarna, el gran mercat central català, el 62% de la fruita que es venia fa deu anys tenia el seu origen a les comarques lleidatanes. Ara tan sols representa un 23% de les vendes. I ningú no en diu res. Ni els polítics es fan fotos al costat d'una

pera, ni els mitjans hi dediquen els titulars més destacats, com ha passat amb el cas del cava.

I això que aquesta altra mena de boicot és encara més greu, perquè són els mateixos catalans que giren l'esquena als propis productes. Només una de cada quatre pomes que es venen a Mercabarna procedeix del camp català. Els majoristes van comercialitzar l'any passat 70 milions de quilos de pomes, de les quals només un 23% s'havien conreat al pla de Lleida, zona productora per excel·lència. Les importacions han guanyat terreny i han enfonsat els preus. Varietats de poma com la fuji, veuen com la competència que arriba de la Xina s'ho emporta tot. En concret, un 10% de

les pomes que es venen a Catalunya d'aquesta varietat són lleidatanes i 59% xineses. Pel que fa a les peres tan típicament lleidatanes (almenys e l'imaginari col·lectiu), la situació tampoc no canvia gaire. Fa deu anys dominaven clarament el mercat català i representaven un 68% de les vendes de Mercabarna. Ara, en canvi, ha baixat a un 49%. I això, en xifres globals, perquè si busquem casos més exagerats. Així, la pera conference, la de major producció a terres lleidatanes, amb unes 85.300 tones anuals, ha vist reduïda la seva quota de mercat de manera alarmant i avui tan sols suma un 28% de les vendes de Mercabarna.

Taronges amb sabor egipci. Si Catalunya la situació del mercat de la fruita es mesura prenent com a referència peres i pomes, al País Valencià la taronja n'és la referència. I, com Catalunya, les xifres inviten els productors locals a estar alerta. El País Valencià continua sent el principal productor de cítrics d'Europa, però la importació de taronges del Marroc i Egipte és cada vegada més usual. Segons dades de la Unió de Llaureadors Ramaders, les importacions de cítrics procedents d'aquests dos països de Magrib ha crescut un 82% en el quart portem de campanya. El sindicat agrari calcula en 3 milions de tones la producció de la campanya actual. Les importacions arribaran a les 200.000 tones.

Les importacions, però, han estat com una arma de doble fil, amb avantatges i inconvenients. "Des del punt de vista comercial –explica Juan Cente Safont, president d'Anecoop, el principal agrupació de cooperatives del País Valencià–, la relació entre el consumidor i el productor no pot restringir-se a uns mesos", és a dir, el període de temps durant el qual hi ha taronges autòctones. La importació de cítrics del Con Sud ha servit, segons admeten fonts agràries, per mantenir els canals de distribució i fidelitzar el consumidor. En certa manera, les fruites argentines i sud-africanes cobreixen el buit que deixen les taronges valencianes a partir de juny. Les xifres parlen per si a soles: durant la ca-

panya 2004-2005, la importació de cítrics procedents de països de Llatinoamèrica va arribar a les 97.495 tones.

El problema s'ha plantejat quan les distribuïdores agroalimentàries han tirat mà de les collites del Marroc o Egipte, que coincideixen en el temps amb les autòctones. "L'any passat —relata Joan Brusca, secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders—, el comerç va optar per importar fruita d'Egipte, i la nostra, que estava en bones condicions, es va quedar en l'arbre." Els principals operadors cítrics, la majoria dels quals són valencians, van aprendre ràpidament la lliçó —que diu que els productes fets en tercers països són sempre més ba-

Els preus, sempre els preus

La importació de fruita ha agreujat el problema que atenalla la supervivència dels agricultors: els preus. La importació de fruita estrangera, a preus més baixos que els autòctons, ha empès les grans operadores a acudir a la Xina, l'Argentina o Egipte per adquirir els productes que podrien trobar a casa nostra. El model comercial de la indústria, doncs, es reproduïx en el sector agroalimentari. "Hem passat d'un mercat on els operadors comercials defensaven el preu a un mercat on únicament col·loquen la fruita" al preu que sigui, expliquen veus de la Unió de Llauradors i Ramaders-COAG. Segons l'analista Planet Retail, cinc grans empreses (Carrefour, Eroski, Auchan, Mercadona i El Corte Inglés) controlen la distribució a l'estat espanyol, i això fa difícil reclamar preus competitius. En aquesta conjuntura, l'agricultor es veu entre l'espasa i la paret: amb la fruita ja en l'arbre, no li queda cap més remei que collir-la i posar-la en el mercat, fins i tot en ocasions, a preus per sota de les despeses.

Segons dades de la Unió de Pagesos i Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya, el preu de la fruita que cobra el pagès és catorze vegades inferior al que paga el consumidor a la fruiteria. Enguany, els pagesos lleidatans cobren a 0,12 euros el quilo la fruita que van portar aquest estiu passat a les centrals. Les despeses de producció per a un quilo de fruita s'estimen al voltant de 0,3 euros per quilo, la qual cosa vol dir que totes les quantitats que es paguin al pagès per sota d'aquesta xifra són pèrdues reals. Per contra, l'Agència Catalana de Consum calcula en 1,73 euros el preu mitjà d'un quilo de peres en qualsevol establiment comercial. És a dir: el consumidor veu com es multiplica per catorze el preu de la fruita catalana.

El mateix problema és el que han registrat els sindicats valencians. Segons la Unió de Llauradors i Ramaders, els cítrics s'encareixen un 607% des que els cullen de l'arbre fins que els compra el consumidor. Al mes de novembre, el preu de les clementines en els mercats principals (Mercamadrid, Mercabarna, Mercabilbao, Mercasevilla i Mercavalencia) era un 5,55% més alt que en la campanya passada, mentre que el preu al camp és un 6,9% més baix que en l'anterior.

El model francès. Per fer visible el seu problema a la societat, el dijous 19 de gener diferents associacions agràries van protagonitzar un acte entre festiu i reivindicatiu a Madrid per exigir una llei que estableixi marges comercials màxims per a les fruites i hortalisses en moments de crisi de preus. Durant l'acte, que portava per nom "Mercat agrari transparent", es van vendre 1.500 quilos de fruita davant el Museu del Prado. Els pagesos ofe- >>

noves versions noves passions

A Sage SP posem tota la passió a la disposició dels nostres clients a través de les noves versions dels programes de gestió 2006, amb les primeres adaptacions a les normes internacionals de comptabilitat (NIC) i preparades amb solucions específiques per a totes les àrees de negoci. Una línia de productes orientats cap al compliment de les seves necessitats en la que els empresaris troben les eines més completes per a optimitzar la gestió i facturació de les seves empreses.

Passió per la pime.

Consulti al seu distribuïdor habitual, o truqui al 902 42 55 77

sage SP

www.sagesp.com

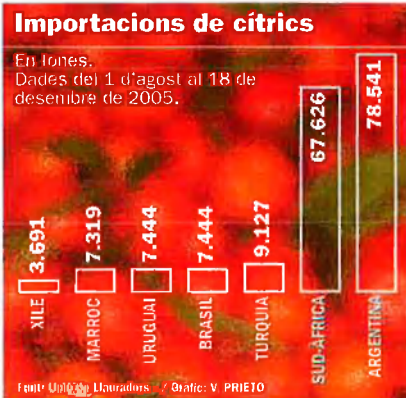
Joan Brusca, secretari general de la Unió de Llauredors i Ramaders-COAG, el passat 19 de gener en el Mercat Agrari Transparent.

>> rien bosses de 10 quilos a 1 euro perquè els consumidors poguessin constatar l'increment de preus que experimenta el producte des que surt del camp fins que arriba a la botiga. Aquesta llei no és ben bé un invent dels pagesos, perquè a França ja hi ha una legislació que estableix els marges comercials màxims en cas de crisi de preus. La normativa francesa estableix el marge comercial quan el preu en origen és un 25% inferior al que es va cobrar en els cinc anys precedents. Els responsables d'Unió de Pagesos fan notar que si no es posen en marxa mesures, els agricultors continuaran perdent diners mentre els consumidors pagaran la fruita a preu d'or, la qual cosa, a la llarga, es traduirà en una davallada del consum. I a aquestes altures, els pagesos adverteixen que evidentment no es poden permetre el luxe de perdre clients.

rats— i enguany han repetit experiència. Amb dades del 22 de gener, al País Valencià s'han importat 975 tones de cítrics marroquins i 202 tones d'Egipte. En total, 1.177 tones, quan aquest indicador era de 647 tones a la mateixa data de la campanya del 2005. L'increment en les xifres podria augmentar encara més si es confirma que el temporal de fred de la passada setmana ha afectat la collita. "Ara, per raons de preu, alguns operadors estan pensant immediatament d'importar fruita d'Egipte, amb la qual cosa s'està subministrant el mercat ja no amb fruita autòctona, sinó amb fruita importada", es queixen veus d'Anescop. Les associacions agrícoles no volen donar noms, però tenen constància que les empreses distribuïdores que

opten per la fruita d'altres països són de capital valencià. La Unió de Llauredors reclama al comerç cítricol "que tinguin ètica a l'hora de comprar taronges" i que "donen prioritat a la compra de collita valenciana davant les importacions procedents de països tercers".

Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya aposta per fer un control efectiu de l'arribada generalitzada de fruita de l'Àsia, Sud-amèrica i Sud-àfrica, tal com es fa amb els productes industrials

Les relacions entre uns agents i altres no pareixen estar en el seu millor moment. Ja el passat mes de novembre, el copresident del Comitè de Gestió de Cítrics, Vicente Bordils, es desmarcava del clam que comença a sentir-se dins del sector i criticava el sindicat per "entrebancar el desenvolupament de la campanya". Bordils va ser taxatiu: "Que ens deixen treballar o que es posen ells a comercialitzar la fruita, que s'agrupen i que venen ells, que pareix que són els que ho saben tot i jo ja comence a estar un pòrfar".

En tot cas, tot sembla indicar que el sector cítricol valencià ha arribat al seu límit i que els empresaris del sector comencen a ampliar les seues produccions cap a zones més meridionals. "Assistim al trasllat de la producció de cítrics cap al sud", admira Safont. Les xifres corroborar l'afirmació: mentre que a Andalusia, entre 1997 i el 2003, la superfície destinada als cítrics va augmentar de 43.48 hectàrees a 59.807, al País Valencià es va registrar un descens des de 180.916 hectàrees del 1997, a les 172.625 del 2003.

Igualtat de condicions. Siga com siga, tant els responsables de les co

peratives com els dirigents de les associacions agràries reconeixen que posar fre a les importacions és impossible, però reclamen igualtat de condicions a l'hora de comercialitzar el producte. Tots els sectors agrícoles sol·liciten "controls de destinació i d'origen" semblants als que ha de passar l'agricultor valencià perquè "hi ha un perill fitosanitari important", segons Safont. "Recentement —explica Joan Brusca— es va fer un estudi a Anglaterra sobre diverses partides de cítrics, i totes portaven residus de dos productes fitosanitaris, un dels quals era prohibit a la Unió Europea. Finalment, es va demostrar que venien de fora, d'Egipte."

També el sindicat Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya aposta per fer un control efectiu de l'arribada generalitzada de fruita de l'Àsia, Sud-amèrica i Sud-àfrica, tal com es fa amb els productes industrials. A Catalunya, els consellers d'Agricultura, Antoni Siurana, i de Comerç, Josep Huguet, han arribat a un acord per coordinar les inspeccions sobre la fruita produïda fora de la Unió Europea tant en els punts de venda com en mercats centrals per verificar que en tots els casos s'exigeix les mateixes condicions que a la fruita produïda a Catalunya.

Reconversió varietal. A més, la Generalitat té previst posar en marxa un pla de reconversió varietal que s'hauria d'aprovar aquesta primavera. El pla preveu adequar les varietats que es produeixen a Catalunya als gustos dels consumidors, una iniciativa que també reclamen els agricultors valencians, que han vist amb preocupació el procés de "clemenulització" de la citricultura, és a dir, el predomini de la varietat de mandarina clemenules. Segons Joan Brusca, el predomini d'aquesta varietat, que es cull a principi de temporada, deixa desprotegida la segona part de la campanya, quan entra el major volum de fruita d'altres països. Fa falta, diu Brusca, "planificació i informació, saber què és el que demana el mercat i, segons la demanda, plantar les varietats més apropiades".

V. Tena
Anna Sáez

Observatori empresarial

Oriol Amat

On es pot invertir l'any 2006?

Enguany hi ha incerteses importants que preocupen els estalviadors. Darrerament les inversions en la borsa i en el mercat immobiliari s'han revaloritzat molt. Però aquest cicle alcista ja es va esgotant.

Un estalviador que no vulgui riscos sempre pot invertir en dipòsits de bancs o caixes. El problema és que el tipus d'interès és inferior a la taxa d'inflació. Per tant, els estalvis perden valor, sobretot si es consideren després d'impostos. Tot i així, sempre va bé tenir una part dels estalvis en dipòsits.

Si s'inverteix en borsa cal tenir present que moltes de les empreses ja tenen les accions a un preu similar al que tenien en plena "bombolla especulativa" del 2000. Per tant, no és previsible que la borsa es revaloritzi gaire més. Per altra banda, la pujada de tipus d'interès sempre té conseqüències negatives. Les empreses veuen augmentar les seves despeses financeres, reduir les vendes i, per tant, redueixen els beneficis. Als particulars la pujada de tipus d'interès els suposa una menor renda disponible i tendeixen a reduir les compres. A més si pugen els tipus d'interès, una part dels inversors es decanta cap a la renda fixa i augmenta la inversió en lletres del tresor, bons de l'estat i similars. Tot plegat fa que la pujada de tipus acabi sent un dels factors causants d'una baixada de la borsa. Molts experts no preveuen que la borsa baixi el 2006, però ha passat sempre que després de fortes pujades a la borsa han vingut fortes baixades. És cert que per a un inversor a molt llarg termini no li ha de preocupar massa que la borsa pugui baixar, ja que si baixa, al cap d'uns pocs anys ja haurà recuperat tot el que hagi perdut i mentrestant haurà cobrat els dividends de les empreses en què hagi invertit, especialment si es tracta d'empreses més estables com els bancs, elèctriques, i companyies similars.

Els immobles quan baixen ho fan amb menys intensitat que la borsa, per tant és una inversió més segura. Hi ha qui creu que el mercat immobiliari no baixa mai, però cal recordar que l'any 1993 i 1994 els immobles varen perdre valor.

En conclusió, potser convé tenir una part dels estalvis en dipòsits bancaris o renda fixa per atendre imprevistos. La resta pot estar, per una banda, en borsa si no es necessiten els diners durant uns quants anys, i així no ens perjudicarà un eventual crack. Per altra banda, també es pot considerar col·locar els estalvis en el sector immobiliari, ja que si baixa baixarà menys que la borsa. Aquestes són unes reflexions que espero que no es prenguin al peu de la lletra, ja que no hi ha res més perillós que donar consells de borsa, com diu la dita: "en amors i valors, no assessoris".